

European Securities and
Markets Authority

Pamatnostādnes

par kredītreitingu aģentūru (KA) iekšējo kontroli

Satura rādītājs

1	Darbības joma	3
2	Normatīvās atsauces, saīsinājumi un definīcijas	4
3	Mērķis	4
4	Atbilstība un ziņošanas pienākumi	5
4.1	Pamatnostādņu statuss	5
4.2	Ziņošanas prasības.....	5
5	Pamatnostādne par kredītreitingu aģentūru iekšējo kontroli	5
5.1	Iekšējās kontroles sistēma	6
5.2	Iekšējās kontroles funkcijas	10

1 Darbības joma

Kam paredzētas šīs pamatnostādnes?

1. Šīs pamatnostādnes attiecas uz kredītreitingu aģentūrām, kas veic darījumdarbību Savienībā un ir reģistrētas ESMA saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Regulu (EK) Nr. 1060/2009 par kredītreitingu aģentūrām¹.

Ko nosaka ar šīm pamatnostādnēm?

2. Šīs pamatnostādnes attiecas uz jautājumiem, kas saistīti ar iekšējās kontroles struktūru un mehānismiem, kuri vajadzīgi, lai nodrošinātu KA efektīvu atbilstību Kredītreitingu aģentūru regulas (KAR) 6. panta 1., 2. un 4. punktam un I pielikuma A iedaļai.

Kad šīs pamatnostādnes piemēros?

3. Šīs pamatnostādnes tiek piemērotas no 2021. gada 1. jūlija.

---

¹ OV L 302, 17.11.2009., 1. lpp.

2 Normatīvās atsauces, saīsinājumi un definīcijas

Normatīvās atsauces

ESMA regula Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regula (ES) Nr. 1095/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK².

Kredītreitingu aģentūru regula (KAR) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. jūlija Regula (EK) Nr. 1060/2009 par kredītreitingu aģentūrām

Saīsinājumi

ESMA Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde

KA kredītreitingu aģentūra

KAR *Kredītreitingu aģentūru (KA) regula*

IK sistēma iekšējās kontroles sistēma

IK funkcijas iekšējās kontroles funkcijas

INED kredītreitingu aģentūras administratīvās vai uzraudzības valdes neatkarīgie locekļi

kredītreitingu aģentūru administratīvā vai uzraudzības valde valde

3 Mērķis

4. Šīs pamatnostādnes attiecas uz jautājumiem, kas saistīti ar iekšējās kontroles struktūru un mehānismiem, kuri vajadzīgi, lai nodrošinātu kredītreitingu aģentūru efektīvu atbilstību KA regulas 6. panta 1., 2. un 4. punktam un I pielikuma A iedaļai.
5. Pamatnostādnēs ir izklāstīti ESMA apsvērumi attiecībā uz efektīvas IK sistēmas komponentiem un pazīmēm un IK funkcijām kredītreitingu aģentūrā.

---

² OV L 331, 15.12.2010., 84. lpp.

4 Atbilstība un ziņošanas pienākumi

4.1 Pamatnostādņu statuss

6. Šajā dokumentā ir ietvertas pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar ESMA regulas 16. pantu. Saskaņā ar šo regulu kredītreitingu aģentūrai ir jādara viss iespējamais, lai panāktu atbilstību šīm pamatnostādnēm.

4.2 Ziņošanas prasības

7. ESMA novērtēs, kā KA piemēro šīs pamatnostādnes, veicot KA darbību nepārtrauktu uzraudzību un kontroli.
8. Piemērojot šīs pamatnostādnes, ESMA ievēros proporcionalitāti. Lai gan tiek sagaidīts, ka visas kredītreitingu aģentūras apliecinās šajās pamatnostādnēs izklāstītās efektīvas iekšējās kontroles sistēmas pazīmes, dažos gadījumos ESMA to var arī kredītreitingu aģentūrai neparedzēt, ar nosacījumu, ka tiek izmantotas īpašas un atsevišķas IK funkcijas saskaņā ar 5.2. iedaļu.
9. ESMA saskaņā ar 5.2. iedaļu pielāgos paredzētos rezultātus atbilstīgi konkrētās KA aģentūras būtībai, mērogam un sarežģītībai. Attiecībā uz lielākām KA Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde sagaida, ka kredītreitingu aģentūra atbildīs visiem paredzētajiem rezultātiem, kas izklāstīti šajās pamatnostādnēs. Attiecībā uz mazākām KA Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde atsauksies uz KA reģistrācijas nosacījumiem. Tomēr, ņemot vērā to, ka dažu kredītreitingu aģentūru būtība, mērogs un sarežģītība kopš to reģistrācijas var būt mainījusies, ESMA, veicot uzraudzību, paziņos, ja tā uzskatīs, ka piemērojams augstāks saskaņā ar 5.2. iedaļu paredzamo rezultātu sliekšnis nekā tas, kas noteikts reģistrācijas laikā.
10. Lai gan ESMA, veicot uzraudzību, paziņos, kādus paredzamos rezultātus tā sagaida no kredītreitingu aģentūrām, kredītreitingu aģentūru vadība joprojām būs atbildīga par to, lai tās valde novērtētu savas iekšējās kontroles atbilstību šīm pamatnostādnēm.

5 Pamatnostādne par kredītreitingu aģentūru iekšējo kontroli

Prasības attiecībā uz KA regulas 6. panta 1., 2., un 4. punktu un I pielikuma A iedaļu

11. Lai pierādītu, ka kredītreitingu aģentūra atbilst efektīvas iekšējās kontroles struktūras mērķiem saskaņā ar KAR 6. panta 1., 2. un 4. punktu un I pielikuma A iedaļu, ESMA sagaida, lai kredītreitingu aģentūra pierādītu, ka tās politika, procedūras un darba prakse nodrošina šo pamatnostādņu 5.1. iedaļas ("Iekšējās kontroles sistēma") un 5.2. iedaļas ("Iekšējās kontroles funkcijas") mērķu sasniegšanu.

12. Šajā saistībā termins “politika un procedūras” būtu jāsaprot kā jēdziens, kas attiecas uz iekšējiem dokumentiem, kuri reglamentē vai nosaka, kā KA vai to darbiniekiem būtu jāveic darbības, uz kurām attiecas KA regulas prasības.

5.1 Iekšējās kontroles sistēma

13. Lai apliecinātu, ka kredītreitingu aģentūrai ir efektīva iekšējās kontroles sistēma (IK sistēma), ESMA sagaida, ka KA spēj pierādīt, ka tās iekšpolitikā, procedūrās un darba praksē ir ietverti šādi komponenti un pazīmes.

Vispārīgi principi

14. KA valdei vajadzētu būt atbildīgai par visu KA vadības izstrādāto IK sistēmas komponentu pārraudzību un apstiprināšanu, kā arī par tās vadības īstenoto komponentu uzraudzību un regulāru atjaunināšanu. KA vadībai vajadzētu būt atbildīgai par tādas rakstiskas iekšējās kontroles politikas un procedūru izstrādi, īstenošanu un atjaunināšanu, ar ko tiek atbalstīti IK komponenti.
15. Īstenojot šo politiku un procedūras, KA vajadzētu būt ieviestam skaidram, pārredzamam un dokumentētam lēmumu pieņemšanas procesam, kā arī skaidram uzdevumu un pienākumu sadalījumam tās IK sistēmā, tostarp attiecībā uz tās darbīgsdarbības elementiem un IK funkcijām.

1.1. komponents. Kontroles vide

16. ESMA uzskata, ka kontroles vide ir standartu, procesu un struktūru kopums, kas vajadzīgs iekšējās kontroles veikšanai organizācijā. ESMA uzskata, ka kontroles vide ir pamats efektīvas iekšējās kontroles sistēmas izveidei.
17. Gan KA valdei, gan tās vadībai jāvelta centieni noteikt pieeju attiecībā uz iekšējās kontroles nozīmi. Vadība ir atbildīga par iekšējās kontroles izstrādi un izpildi, kā arī kontroles vides atbilstības un efektivitātes novērtēšanu.

Pazīme

- 1.1.1** KA vadībai vajadzētu būt atbildīgai par pārdomātas kultūras un ētikas izveidi un tās ievērošanu kredītreitingu aģentūrā, īstenojot politiku un procedūras, kas reglamentē KA personāla rīcību. Valdei būtu jāīsteno pārraudzība šajās jomās.
- 1.1.2** KA vadībai vajadzētu būt atbildīgai par to, lai tiktu nodrošināts, ka kredītreitingu aģentūras politika un procedūras:
- i. pamatotos uz to, ka KA kredītreitingu noteikšanas darbības būtu jāveic saskaņā ar KA regulu, piemērojamiem tiesību aktiem un kredītreitingu aģentūras korporatīvajām vērtībām;

- ii. izskaidrotu to, ka tiek sagaidīts, lai personāls papildus tiesību aktu un normatīvo prasību un iekšējo politiku ievērošanai uzvestos ar cieņu un godaprātu un pildītu savus pienākumus ar pienācīgu prasmi, rūpību un uzcītību; un
- iii. nodrošinātu to, ka personāls ir informēts par iespējamajiem iekšējajiem un ārējajiem disciplinārsodiem, tiesvedību un sankcijām, ar ko var sodīt par nepareizu un nepieņemamu uzvedību.

Valdei būtu jāīsteno pārraudzība šajās jomās.

1.1.3 KA vadībai vajadzētu būt atbildīgai par atbilstīgas rakstiskas iekšējās kontroles politikas un procedūru izstrādi, spēkā saglabāšanu un regulāru atjaunināšanu. Valdei būtu jāīsteno pārraudzība šajās jomās.

1.1.4 KA vadībai būtu jā saglabā atbildība par darbībām, ko tā uzticējusi ārpalpojumu sniedzējiem vai grupas līmeņa funkcijai kredītreitingu aģentūras grupā. Valdei būtu jāīsteno pārraudzība šajās jomās.

1.2. komponents. Riska pārvaldība

18. ESMA uzskata, ka riska pārvaldība ietver visu to risku identificēšanu, novērtēšanu, uzraudzību un mazināšanu, kas varētu būtiski ietekmēt KA spēju pildīt savus pienākumus saskaņā ar KA regulu vai apdraudēt tās darbības nepārtrauktību. Tas kredītreitingu aģentūrai ļauj pienācīgi sadalīt savus iekšējās kontroles resursus. Efektīvai riska pārvaldībai būtu jāietver dinamisks un pastāvīgā attīstībā esošs process ar kredītreitingu aģentūru galveno mērķu sasniegšanu saistīto risku identificēšanai, novērtēšanai un pārvaldībai.

Pazīme

1.2.1 Kredītreitingu aģentūrai savi iekšējie riska novērtējumi būtu jāveic saskaņā ar definētu un visaptverošu riska novērtēšanas metodoloģiju.

1.2.2 Kredītreitingu aģentūras riska novērtēšanas metodoloģijai būtu jāaptver visas kredītreitingu aģentūras darbības jomas.

1.2.3 Kredītreitingu aģentūrai riska novērtēšanas procesā būtu jānosaka vēlme uzņemt risku un jāidentificē riska pielaides līmeņi.

1.2.4 Kredītreitingu aģentūras riska novērtēšanas procesā būtu savlaicīgi jādefinē un jāidentificē kritēriji un mērķi, pēc kuriem novērtējami šīs kredītreitingu aģentūras riski.

1.2.5 Kredītreitingu aģentūras riska novērtēšanas metodoloģija būtu nepārtraukti jāattīsta un jāuzlabo.

1.3. komponents. Kontroles darbības

19. ESMA uzskata, ka kontroles darbības, kas regulē kredītreitingu aģentūras darījumdarbību, palīdz mazināt risku ietekmi organizācijā. Tās ir darbības, kas izstrādātas, izmantojot politiku, procedūras, sistēmas, mehānismus un citus pasākumus. Šīm kontroles darbībām savā būtībā vajadzētu būt preventīvām, atklājošām, korektīvām vai atturošām.

Pazīmes

1.3.1 Dokumentācija. KA būtu jādokumentē sava politika un procedūras, kas aptver visu darījumdarbību, uz kuru attiecas KA regulas noteikumi.

1.3.2 *Dokumentētas kontroles un kontroles pārbaudes.* KA jādokumentē galvenās ieviestās kontroles, lai nodrošinātu, ka tiek ievērota ar Kredītreitingu aģentūru regulu saistītā politika un procedūras. Kontroles pārbaūžu dokumentācijā būtu jāietver šādi elementi:

- i. kontroles apraksts;
- ii. saistītais(-ie) būtiskais(-ie) risks(-i);
- iii. par kontroles veikšanu atbildīgā(-ās) loma(-as) vai funkcija(-as);
- iv. par kontroles pārskatīšanu atbildīgā(-ās) loma(-as) vai funkcijas(-as);
- v. pierādījumi tam, ka kontrole ir veikta;
- vi. pierādījumi par kontroles veikšanas biežumu;
- vii. pārbaūžu procedūras apraksts.

1.3.3 *Pienākumu nošķiršana.* KA būtu jānodrošina pienācīga pienākumu nošķiršana, lai pārvaldītu interešu konfliktu, krāpšanas un cilvēka kļūdu riskus. Pienākumu nošķiršanai būtu jānodrošina, ka personas:

- i. kas veic kredītreitinga analīzi, nav vienīgās par kredītreitinga apstiprināšanu atbildīgās personas;
- ii. kas veic kredītreitinga noteikšanas metodoloģijas, modeļu vai galveno reitinga pieņēmumu izstrādi, nav vienīgās par šo metodoloģiju, modeļu vai galveno reitingu noteikšanas pieņēmumu apstiprināšanu atbildīgās personas;
- iii. kas veic kredītreitinga metodoloģijas, modeļu vai galveno reitingu noteikšanas pieņēmumu apstiprināšanu vai pārskatīšanu, nav vienīgās par kredītreitinga metodoloģijas, modeļa vai galvenā reitingu

noteikšanas pieņemumu apstiprināšanu vai pārskatīšanu atbildīgās personas.

- 1.3.4** *Atbildības noteikšana.* KA būtu skaidri un precīzi jānosaka lomas vai funkcijas, kuru atbildībā ir kontroles veikšanu saistībā ar KA regulā noteiktajiem pienākumiem, un jāprecizē to attiecīgās lomas un pienākumi. To darot, kredītreitingu aģentūrai būtu jānošķir ikdienas pamatkontrolē darījumdarbības līmenī no kontroles, ko veic īpašas kontroles funkcijas.
- 1.3.5** *Atļaujas un apstiprinājumi.* KA būtu jādokumentē un jāapraksta kredītreitingu noteikšanas metodoloģija, modeļu un galveno reitingu pieņemumu procesi. Tajā būtu jāiekļauj darbinieki, kas ir atbildīgi par apstiprināšanu vai pārskatīšanu un šo procesu rezultātu pārskatīšanu.
- 1.3.6** *Pārbaudes, apstiprināšana, saskaņošana un pārskatīšana.* KA būtu jāīsteno pasākumi, kas vajadzīgi, lai veiktu atklāšanu un rīkotos neatbilstošas, neatļautas, kļūdainas vai krāpnieciskas darbības kredītreitingu noteikšanas darbību un šo darbību pamatā esošu procesu gadījumos, piemēram, tādu darbību kā kredītreitingu noteikšanas metodoloģijas / modeļa apstiprināšana, datu apstiprināšana un ievade.
- 1.3.7** *IT vispārējā kontrole.* KA būtu jāīsteno kontrole, kas vajadzīga, lai nodrošinātu KA IT vides efektivitāti kredītreitingu aģentūras darījumdarbības procesu atbalstīšanā.

1.4. komponents. Informācija un komunikācija

20. ESMA uzskata, ka atbilstošai iekšējai un ārējai komunikācijai ir būtiska nozīme, lai kredītreitingu aģentūra varētu izpildīt savus regulatīvos pienākumus attiecībā pret tirgu, klientiem un darbiniekiem. Kredītreitingu aģentūrai būtu jānosaka procedūras precīzas, pilnīgas un kvalitatīvas informācijas lejupējai apmaiņai ar darbiniekiem un ārējām ieinteresētajām personām, kā arī procedūras tādas sensitīvas informācijas augšupējai apmaiņai, kas attiecas uz uzvedību un iekšējās kontroles ievērošanu.

Pazīmes

- 1.4.1** KA būtu jānodrošina atbilstoša iekšējā un ārējā komunikācija, savlaicīgi daloties ar precīzu, pilnīgu un kvalitatīvu informāciju ar tirgus dalībniekiem, ieguldītājiem, klientiem un regulatoriem.
- 1.4.2** KA būtu jāizveido augšupējas komunikācijas kanāli, ietverot trauksmes celšanas procedūru, lai varētu nodrošināt būtisku iekšējās kontroles jautājumu paziņošanu valdei un vadībai.
- 1.4.3** KA būtu jāizveido lejupējas komunikācijas kanāli informācijas plūsmai no vadības un kontroles funkcijām uz personālu. Tam būtu jāietver regulāri

atjauninājumi saistībā ar iekšējās kontroles mērķiem un pienākumiem, komunikācija par konstatētajiem atbilstības jautājumiem un informācijas izklāsti, kā arī apmācība par politiku un procedūrām.

1.5. komponents. Uzraudzības darbības

21. ESMA uzskata, ka KA darbību pastāvīga uzraudzība un tematiska pārskatīšana ir vajadzīga, lai nodrošinātu KA iekšējās kontroles sistēmas pastāvīgu atbilstību un efektivitāti. Šī uzraudzība palīdzēs pārliecināties, vai KA iekšējās kontroles sistēmas komponenti ir ieviesti un darbojas efektīvi.

Pazīmes

- 1.5.1** KA būtu jānodrošina, ka iekšējās kontroles sistēmas novērtēšana tiek īstenota dažādos kredītreitingu aģentūras līmeņos, piemēram, darījumdarbības virzienos, kontroles funkcijās un iekšējās revīzijas vai neatkarīgas novērtēšanas funkcijās.
- 1.5.2** KA veiktajiem iekšējās kontroles sistēmu novērtējumiem vajadzētu būt regulāriem vai tematiskiem, vai izmantojot abu apvienojumu.
- 1.5.3** KA būtu jāveido pastāvīgi novērtējumi, piemēram, savlaicīga uzraudzība pār e-pasta ziņu mijiedarbību starp analītiķiem un emitentiem darījumdarbības procesos, un tie jāpielāgo mainīgajiem apstākļiem. Tam būtu jāietver periodiska dalība reitingu komitejās vai to ex post pārskatīšana.
- 1.5.4** KA būtu jāpaziņo valdei un vadībai par trūkumiem, kas konstatēti uzraudzības novērtējumos, un jānorāda nepieciešamie korektīvie pasākumi, un pēc tam vadībai būtu jāuzrauga korektīvās(-o) darbības(-u) savlaicīga īstenošana.
- 1.5.5** Ja svarīgas darbības funkcijas nodod ārpalpojuma trešai personai, KA būtu jānodrošina, lai darbinieki ir tieši atbildīgi par ārpalpojuma nodoto darbības procesu uzraudzību. KA būtu jānodrošina, lai ārpalpojumu sniedzējiem tiek sniegti skaidri norādījumi par KA mērķiem un paredzamajiem rezultātiem un lai pirms pakalpojumu sniedzēja iecelšanas tiek veikta pienācīga pārbaude.

5.2 Iekšējās kontroles funkcijas

22. Lai nodrošinātu, ka KA ir efektīvas iekšējās kontroles funkcijas (IK funkcijas), ESMA sagaida, lai KA spētu pierādīt, ka tās politikā, procedūrās un darba praksē ir šādi komponenti un pazīmes.

Vispārīgi principi

23. ESMA uzskata, ka kredītreitingu aģentūras IK funkcijām vajadzētu būt pietiekamiem resursiem un tajās vajadzētu iesaistīt personas ar pietiekamām zināšanām, lai tās varētu

veikt savus pienākumus. Gadījumos, kad KA svarīgus IK funkcijas operatīvus uzdevumus ir uzticējusi grupas līmenim vai trešai personai, ESMA uzskata, ka KA saglabā pilnu atbildību par ārpakalpojumu sniedzējiem nodotajām IK funkcijas darbībām. ESMA uzskata, ka personālam, kas atbild par kredītreitingu aģentūru IK funkcijām, vajadzētu būt ar atbilstošu darba stāžu, lai tam būtu vajadzīgās pilnvaras savu pienākumu izpildei. Konkrētas funkcijas var veikt grupas līmenī vai citas juridiskas personas korporatīvajā struktūrā ar noteikumu, ka šī grupas struktūra nerada šķēršļus KA valdes spējai nodrošināt uzraudzību un vadības spējai efektīvi pārvaldīt tās riskus, vai arī ESMA spējai efektīvi uzraudzīt attiecīgo KA.

24. Lai nodrošinātu kredītreitingu aģentūras IK funkciju neatkarību, ESMA sagaida, lai KA, nosakot savu IK funkciju lomu un pienākumus, ņemtu vērā šādus principus:
- i. IK funkcijām vajadzētu būt funkcionāli nodalītām no funkcijām/darbībām, kas tām uzticētas uzraudzībai, revīzijai vai kontrolei;
  - ii. IK funkcijām nebūtu jāveic nekādi operatīvie uzdevumi, kas ietilpst darījumdarbības jomā, kurā tās paredzējušas veikt uzraudzību, revīziju vai kontroli;
  - iii. IK funkcijas vadītājam nebūtu jāatskaitās personai, kas ir tieši atbildīga par to darbību pārvaldību, kuru uzraudzība, revīzija vai kontrole ir IK funkcijas darbības jomā.
  - iv. Personālam, kas veic pienākumus saistībā ar IK funkcijām, vajadzētu būt pieejamām attiecīgām iekšējām vai ārējām apmācībām, lai nodrošinātu savu prasmju atbilstību veicamajiem uzdevumiem.

Proporcionalitāte

25. KA reģistrācijas nosacījumi nosaka ESMA minimālos paredzamos rezultātus attiecībā uz šīs kredītreitingu aģentūras iekšējo kontroli, iekšējās kontroles funkcijām un pārvaldību. Attiecībā uz dažām kredītreitingu aģentūrām var nebūt proporcionāli, lai to organizatoriskajā struktūrā būtu paredzētas visas IK funkcijas, kas minētas šajā iedaļā. Tomēr visu IK funkciju pazīmes, kas aprakstītas šajā pamatnostādņu iedaļā, joprojām būtu jāparedz un jānodod atbilstīgajai atbildīgajai pusei.
26. ESMA uzskata, ka KA valdei būtu jāsaglabā pārraudzība pār šo uzdevumu izpildi un personāla un IK funkciju resursu pastāvīgu atbilstības nodrošināšanu atbilstīgi tās darbību būtībai, apjomam un sarežģītībai.

2.1. komponents. Atbilstības nodrošināšanas funkcija

27. ESMA uzskata, ka KA atbilstības nodrošināšanas funkcija ir atbildīga par uzraudzību un ziņošanu par to, kā KA un tās darbinieki pilda savus pienākumus saskaņā ar KA regulu. Atbilstības nodrošināšanas funkcijas atbildības jomā ir sekot izmaiņām tiesību aktos un noteikumos, kas piemērojami tās darbībām. Atbilstības nodrošināšanas funkcija ir arī

atbildīga par padomdošanu administratīvajai vai uzraudzības valdei par tiesību aktiem, noteikumiem un standartiem, kas jāievēro KA, un tai kopā ar citām attiecīgām funkcijām jānovērtē iespējamā ietekme, ko uz KA darbībām varētu radīt izmaiņas juridiskajā vai regulatīvajā vidē.

Pazīmes

- 2.1.1** Atbilstības nodrošināšanas funkcijai būtu jāveic savas funkcijas neatkarīgi no darījumdarbības virzieniem, kuru atbildībā kredītreitingu noteikšanas darbības, un regulāri jāsniedz ziņojumi KA administratīvās vai uzraudzības valdes neatkarīgajiem locekļiem.
- 2.1.2** Atbilstības nodrošināšanas funkcijai būtu jākonsultē un jāatbalsta darbinieki, kas iesaistīti kredītreitingu noteikšanas darbībās, KA regulā noteiktos pienākumu izpildē. Atbilstības nodrošināšanas funkcijai vajadzētu būt proaktīvai, identificējot riskus un iespējamu neatbilstību, savlaicīgi uzraugot un novērtējot darbības, kā arī veicot turpmākus novērtēšanas pasākumus.
- 2.1.3** Atbilstības nodrošināšanas funkcijai būtu jānodrošina, ka atbilstības uzraudzība tiek veikta, izmantojot strukturētu un precīzi definētu atbilstības uzraudzības programmu.
- 2.1.4** Atbilstības nodrošināšanas funkcijai, attiecīgā gadījumā — kopā ar citām attiecīgām funkcijām —, būtu jānovērtē jebkādu juridiskajā vai regulatīvajā vidē veiktu izmaiņu iespējamā ietekme uz KA darbībām un attiecīgā gadījumā jāinformē riska pārvaldības funkcija par risku attiecībā uz KA atbilstības nodrošināšanu.
- 2.1.5** Atbilstības nodrošināšanas funkcijai būtu jānodrošina, ka tiek ievērota atbilstības politika, un jāziņo valdei un vadībai par to, kā KA pārvalda risku attiecībā uz atbilstības nodrošināšanu.
- 2.1.6** Atbilstības nodrošināšanas funkcijai būtu jāsadarbojas ar riska pārvaldības funkciju, lai apmainītos ar informāciju, kas nepieciešama tās attiecīgajiem uzdevumiem.
- 2.1.7** Valdei un riska pārvaldības funkcijai savos riska novērtēšanas procesos būtu jāņem vērā atbilstības nodrošināšanas funkcijas konstatējumi.

2.2. komponents. Pārskatīšanas funkcija

28. ESMA uzskata, ka KA pārskatīšanas funkcija ir atbildīga par kredītreitingu noteikšanas metodoloģijas, modeļu un galveno reitingu noteikšanas pieņēmumu pastāvīgu pārskatīšanu, proti, vismaz reizi gadā. KA pārskatīšanas funkcija ir atbildīga arī par jaunu

metodoloģiju, modeļu un galveno reitingu noteikšanas pieņemumu apstiprināšanu un pārskatīšanu, kā arī par izmaiņām esošajās metodoloģijās, modeļos vai galvenajos reitingu noteikšanas pieņemumos.

Pazīmes

- 2.2.1** Pārskatīšanas funkcijai būtu jāveic savas funkcijas neatkarīgi no darījumdarbības virzieniem, kuru atbildībā ir kredītreitingu noteikšanas darbības, un būtu regulāri jāsniedz ziņojumi KA administratīvās vai uzraudzības valdes neatkarīgajiem locekļiem.
- 2.2.2** Kredītreitingu aģentūras akcionāriem vai darbiniekiem, kas iesaistīti darījumdarbības attīstībā, nebūtu jāpilda pārskatīšanas funkcijas uzdevumi.
- 2.2.3** Analītiskās jomas personāla locekļiem nevajadzētu piedalīties jaunu metodoloģiju, modeļu un galveno reitingu noteikšanas pieņemumu apstiprināšanā vai jau esošo un pašu izstrādāto — validēšanā un pārskatīšanā.
- 2.2.4** Pārskatīšanas funkcijā iesaistītajam personālam vajadzētu būt vai nu personiski atbildīgiem, vai arī tiem vajadzētu būt ar balsu vairākumu komitejās, kas ir atbildīgas par metodoloģijas, modeļu un galveno reitingu noteikšanas pieņemumu apstiprināšanu.

2.3. komponents. Riska pārvaldības funkcija

29. ESMA uzskata, ka KA riska pārvaldības funkcija ir atbildīga par riska pārvaldības sistēmas izstrādi un īstenošanu. Tai būtu jānodrošina, lai attiecīgās kredītreitingu aģentūras nodaļas/funkcijas identificē, novērtē, mēra, uzrauga, pārvalda riskus, kas saistīti ar tās pienākumiem saskaņā ar KA regulu, un pienācīgi ziņo par tiem.

Pazīmes

- 2.3.1** Riska pārvaldības funkcijai jābūt neatkarīgai no darījumdarbības virzieniem un vienībām, kuru riskus tās kontrolē, tomēr nevajadzētu liegt sadarbību ar šiem virzieniem un vienībām.
- 2.3.2** Riska pārvaldības funkcijai būtu jānodrošina, ka visi riski, kas varētu būtiski ietekmēt KA spēju pildīt pienākumus saskaņā ar KA regulu vai turpināt darbību, tiek identificēti, novērtēti, mērīti, uzraudzīti, pārvaldīti, novērsti un pienācīgi paziņoti attiecīgajām KA vienībām.
- 2.3.3** Riska pārvaldības funkcijai būtu jāuzrauga KA riska profils salīdzinājumā ar KA vēlmi uzņemt risku, kas nodrošinātu iespējas pieņemt lēmumus.
- 2.3.4** Riska pārvaldības funkcijai būtu jāsniedz konsultācijas par priekšlikumiem un lēmumiem attiecībā uz risku, kas pieņemti atbilstīgi darījumdarbības

virzieniem, un jāinformē valde par to, vai šie lēmumi atbilst KA vēlmei uzņemties risku un mērķiem.

- 2.3.5** Riska pārvaldības funkcijai būtu jāsniedz ieteikumi riska pārvaldības sistēmas uzlabojumiem un jāiesaka korigējoši pasākumi attiecībā uz riska politiku un procedūrām, kā arī jāpārskata riska sliekšņi saskaņā ar jebkādam izmaiņām organizācijas vēlmē uzņemties risku.

2.4. komponents. Informācijas drošības funkcija

30. ESMA uzskata, ka KA informācijas drošības funkcija ir atbildīga par informācijas drošības izstrādi un īstenošanu kredītreitingu aģentūrā. KA būtu jāizveido informācijas drošības funkcija, kas veicina informācijas drošības kultūru kredītreitingu aģentūrā.

Pazīmes

- 2.4.1** Informācijas drošības funkcijai būtu jāveic savas funkcijas neatkarīgi no darbījums darbības virzieniem, un tai vajadzētu būt atbildīgai par to, lai tiktu uzraudzīta KA atbilstība informācijas drošības politikai un procedūrām.
- 2.4.2** Informācijas drošības funkcijai būtu jāpārvalda KA informācijas drošības darbības.
- 2.4.3** Informācijas drošības funkcijai būtu jānodrošina informācijas drošības izpratnes programma KA personālam, lai uzlabotu drošības kultūru un veidotu plašu izpratni par KA informācijas drošības prasībām.
- 2.4.4** Informācijas drošības funkcijai būtu regulāri jāsniedz atjaunināta informācija un padomi valdei un vadībai par informācijas drošību attiecībā uz KA sistēmu un darbībām.

2.5. komponents. Iekšējās revīzijas funkcija

31. ESMA uzskata, ka KA iekšējās revīzijas funkcija ir atbildīga par neatkarīgas, objektīvas pārlicības un konsultatīvas darbības nodrošināšanu, kas vajadzīga, lai uzlabotu organizācijas darbību. Tā palīdz organizācijai sasniegt savus mērķus, ieviešot sistemātisku un disciplinētu pieeju iekšējās kontroles sistēmas novērtēšanai un efektivitātes uzlabošanai.

Pazīmes

- 2.5.1** Iekšējās revīzijas funkcijai būtu jāveic savas funkcijas neatkarīgi no darbījums darbības virzieniem, un tai būtu jāpiemēro iekšējās revīzijas nolikums, kurā noteikta tās loma un pienākumi un kurš ir valdes pārraudzībā.
- 2.5.2** Iekšējās revīzijas funkcijai būtu jāievēro uz risku balstīta pieeja.

- 2.5.3** Iekšējās revīzijas funkcijai būtu neatkarīgi jāpārbauda un jānodrošina objektīva pārlicība par to, ka KA darbības, tostarp svarīgas ārpakalpojumu funkcijas³, atbilst KA politikai un procedūrām, kā arī piemērojamajām juridiskajām un regulatīvajām prasībām.

- 2.5.4** Iekšējās revīzijas funkcijai, pamatojoties uz iekšējās revīzijas gada kontroles mērķiem, vismaz reizi gadā būtu jāizstrādā revīzijas plāns un detalizēta revīzijas programma, ko pārrauga valde.

- 2.5.5** Iekšējās revīzijas funkcijai būtu regulāri jāsniedz ziņojumi KA administratīvās vai uzraudzības valdes neatkarīgajiem locekļiem vai Revīzijas komitejai, ja tādi ir.

- 2.5.6** Iekšējās revīzijas funkcijai būtu jāsniedz revīzijas ieteikumi skaidrā un konsekventā veidā, lai valde un vadība varētu izprast ieteikumu būtiskumu un attiecīgi noteikt prioritātes.

- 2.5.7** Attiecībā uz iekšējās revīzijas ieteikumiem būtu jāpiemēro oficiāla turpmākās rīcības procedūra attiecīgā vadības līmenī, lai paziņotu par tiem un nodrošinātu to efektīvu un savlaicīgu īstenošanu.

---

³ Svarīgas darbības funkcijas ir funkcijas, kas noteiktas 25. panta 2. punktā Komisijas Deleģētajā regulā 449/2012 par informāciju kredītreitingu aģentūru reģistrēšanai un sertificēšanai.